

La bombolla

Per PepMaria el dc., 29/10/2014 - 08:00

Un nen de sis anys de família molt rica pregunta la seva germana de vuit anys: "Què és un pobre?" Ella li contesta: "Un pobre és una persona que viu en un castell pobre, té servents pobres, un xofer pobre, un cotxe pobre, un jardí pobre i una piscina pobre".

En els darrers mesos he entrat en contacte amb executius de grans empreses, en tant que professor de Responsabilitat Social Corporativa. La relació m'ha fet viatjar... amb despeses pagades per les empreses i en Classe Business ("l'empresa vol els seus empleats i convidats ben desperts en arribar a una reunió"). La Classe Business et permet esperar l'embarcament en zones amb bufet lliure, bons sofàs i connexió a internet i premsa gratuïts. També et redueix les cues en treure la tarja d'embarcament, en travessar els controls de seguretat i a l'embarcament. I permet acomodar-te en uns seients extensibles que et fan passar nits de vol com si fossis en un llit d'hotel. Els hotels on m'he allotjat tenien totes les comoditats i molta gent al meu servei. Per la ciutat m'he desplaçat en cotxes d'empresa o taxis; entre ciutats africanes, en avioneta. He estat convidat a bons restaurants, on he menjat excel·lentment. El meu amic William diu que aquesta gent viu en una bombolla. La gent de la bombolla cobren sous alts, que els permeten enviar els fills a bones escoles i universitats, cuidar la salut en hospitals privats i viure en barris alts. Com que usen molt poc la sanitat, l'educació o el transport públics, són de vegades reticents a pagar impostos o a valorar la importància del Sector Públic. Treballen molt i suporten alts nivells d'estrès: per això de vegades obliden que viuen a la bombolla en part degut al fet que han nascut en un ambient que els ha facilitat ser on són. I aquest oblit porta alguns a considerar els que són fora de la bombolla com a gent simplement menys esforçada que ells... La majoria dels directius amb qui he tractat són intel·ligents i bones persones: tenen la consciència que cal construir un món millor, i que les empreses tenen una seriosa responsabilitat en aquesta tasca. Tant de bo que tot el món pogués viure dignament i de manera sostenible per al medi ambient. Però ara per ara això no és així. Hi ha milions de persones que viuen i moren en condicions infrahumanes, i que a més són fortament perjudicades per un sistema econòmic i social que concedeix a una petitíssima part de la humanitat les condicions per a entrar i mantenir-se en la bombolla. Com ho podem fer perquè els governs, les empreses, les escoles i universitats, els hospitals, les ONG, les lleis i els líders vagin eliminant les condicions infrahumanes i reduint les desigualtats de manera ambientalment sostenible? Per anar aconseguint aquests objectius, la gent de la bombolla tenen un paper important. No són els únics actors clau, però són actors clau. I tanmateix, si prenen certes decisions, poden acabar perdent la confortabilitat de la bombolla. En aquest punt la pregunta és: què pot motivar la gent de la bombolla a prendre decisions personalment sacrificades cap a un món més just i humà? Segurament els poden motivar els valors i les creences que han rebut i volen posar en pràctica. Però per activar aquests valors i creences, una cosa em sembla especialment important: aconseguir que entrin en contacte proper i cordial amb les víctimes del sistema econòmic i social que construïm entre tots. Per descobrir que "un pobre no és algú que viu en un castell pobre i té servents i xofers pobres". Per descobrir que entre les víctimes hi ha dolor, mort i desesperança; però també vida, solidaritat i esperança. I per canviar la manera com les empreses i els poderosos operen: per eliminar les condicions que causen aquest dolor, aquesta mort i aquesta desesperança. Per acabar: m'he referit a la gent de la bombolla com a "ells". Però jo també visc en unes quantes bombolles, tot i que he fet vot de pobresa. Parafrasejant Jesús: "qui estigui lliure de bombolles, que tiri la primera pedra". · *En quines bombolles visc? · Què tinc més tendència a desitjar: a formar part de bombolles Classe Business o a acceptar les conseqüències poc confortables de certes decisions? · Què puc fer per connectar amb gent de fora de les bombolles, i més concretament amb les víctimes? · Quines "satisfaccions" produeix estar fora de la bombolla? · Què diuen les tradicions religioses i humanistes sobre els estils de vida "bons" i sobre la preocupació per la justícia social? · Com puc convidar/induir la gent de la bombolla a viure i decidir a favor de la justícia?*